

УДК 94(438)

Барбара Скочинська-Прокопович, Іванна Лучаківська

ТРУДОВА МІГРАЦІЯ УКРАЇНЦІВ У ПОЛЬЩУ: ІСТОРИОГРАФІЯ ПРОБЛЕМИ

У статті проаналізовано сучасний історіографічний комплекс вивчення української трудової міграції у Польщу. Досліджено, що автори в основному звертають увагу на причини та наслідки трудової міграції українського населення. Зроблено висновок про те, що проблема трудової міграції українців у Польщу не є новою в українській історіографії. Цьому питанню присвятили свої розвідки вчені з різних галузей науки – політологи, історики, економісти, соціологи, географи. Зазвичай, проблему трудової міграції українців до Польщі розглядають у контексті аналогічних процесів у країни Європи та Америки. Слід зауважити, що окрім проблем, пов'язаних із причинами та наслідками цього процесу, піднімаються важливі питання соціального та юридичного захисту трудових мігрантів, протидії торгівлі людьми

Ключові слова: трудова міграція, Польща, історіографія, мігранти.

На сьогоднішній день зовнішня трудова міграція українців є масштабним, загальнодержавним явищем, що потребує всебічного вивчення та аналізу. Вона є природною реакцією населення на негативні зміни у соціально-економічному житті суспільства, за умови нерозвиненості та деформованості внутрішнього ринку праці, масового безробіття. Відповідно питання української трудової міграції, зокрема до Польщі, знаходить відображення у працях сучасних істориків, економістів, географів, соціологів.

Проблеми дослідження міграцій стали актуальними наприкінці ХХ ст. Найчастіше досліджують міграцію як явище лише економічне, чимало теоретичних розробок проблем, юридичних аспектів міграції, психологічних та демографічних проблем пов'язаних з міграцією. Активне дослідження проблем трудової міграції в Україні розпочалося з кінця 90-х рр. ХХ ст. Зокрема, проблематику цього явища висвітлено у дослідженнях С. Бандур, О. Бугрової, О. Вишневської, О. Гладун, І. Гнибіденка, В. Джамана, Є. Дроня, В. Заньковського, К. Іглицької, І. Кизими, А. Кирчіва, О. Коржик, В. Кравченка, Е. Лібанової, О. Малиновської, Т. Петрової, О. Позняка, С. Полковниченка, І. Прибиткової, М. Романюка, О. Хомри, С. Чеховича, Н. Шульги, О. Астахової, А. Зубика, Н. Сирочук та зарубіжних вчених М. Абелла, С. Бондирєва, В. Іонцева, Д. Колесо́ва, Д. Массея, Е. Плетнева, Л. Рибаківського, О. Старка, Е. Тайлора, Ф. Хьюго та інших. Ці дослідники вивчали процеси трудової міграції, в тому числі нелегальної, методи дослідження міграційних процесів узагалі, процеси урбанізації та мобільності населення, основні напрями і заходи державного регулювання цих процесів.

Незважаючи на те, що важливі аспекти трудової міграції відображені у працях зазначених вчених, окремі важливі проблеми, зокрема міграційні процеси в Україні в умовах європейської інтеграції, а саме Польщі ще достатньою мірою не дістали теоретичного та практичного вирішення.

Одним із провідних фахівців у дослідженні трудової міграції українців до Польщі є О. Малиновська [1–4]. У одній з останніх своїх праць вона проаналізувала динаміку швидкого зростання обсягів міграції українців до Польщі останнім часом, його причини, зміни у складі мігрантів на користь молоді, фахівців, вихідців із Центральної та Східної України. Окрім того, вона довела, що інтенсифікація міграції загрожує Україні втратами населення, посилює антиукраїнські настрої у польському суспільстві, може впливати на двосторонні взаємини і тому вимагає серйозної уваги. Запропоновано заходи, які могли б сприяти зменшенню негативних наслідків масового виїзду українців до Польщі. Масштаби і склад сучасних міграційних потоків з України до Польщі обумовлюють виникнення низки викликів для обох країн. Автор, зробила висновки, що оскільки обидві держави зацікавлені в організованій та безпечній міграції, позитивні результати можна очікувати від спільного контролю за посередництвом у міжнародному працевлаштуванні, взаємодії служб зайнятості суміжних територій у працевлаштуванні українських працівників у Польщі. Варто координувати інформування мігрантів про необхідність участі у системі соціального страхування, активізувати досягнення відповідних міждержавних домовленостей та їх реалізацію. У співпраці необхідно вирішувати питання задоволення освітніх і культурних потреб українців у сусідній державі. Проведення двосторонніх польсько-українських наукових досліджень міграції між Україною та Польщею сприятиме прийняттю адекватних управлінських рішень [1].

На думку О. Малиновської, в Україні в цілому уже сформовано необхідне політичне бачення проблем трудової міграції та напрямів їх розв'язання. Попри це, практичних заходів на цьому шляху бракує. Причини полягають у недостатності законодавчої бази, зокрема відсутності закону про правовий статус працівників-мігрантів, розпорошеності управлінських функцій, а головне –

відсутності у структурі виконавчої влади спеціалізованого органу управління трудовою міграцією, який би був здатним формувати політику, лобювати прийняття необхідного законодавства, координувати діяльність органів влади у відповідній сфері, формувати сприятливу для розв'язання міграційних проблем громадську думку [3, с. 27].

У іншій праці О. Малиновська [4] розглянула динаміку міжнародних приватних переказів у світі та в Україні, їх вплив на економічний розвиток. На основі даних опитування українських працівників-мігрантів у семи країнах ЄС, в т.ч. Польщі, проаналізувала трансфертну поведінку заробітчан, запропонувала можливі шляхи заохочення переказів мігрантів та їх спрямування в інтересах розвитку економіки України.

У статті Г. Решетової [5] визначено категорію «трудова міграція»; проаналізовано нормативно-правові акти, які регулюють трудову міграцію в Україні; досліджено причини, що спонукають громадян виїздити до іншої держави; з'ясовано основні напрямки трудової міграції з України; розглянуто трудову міграцію з огляду на політику урядів країн, з яких емігрують, і країн, до яких іммігрують. Автор робить висновки, що трудова міграція громадян України за кордон є на сьогодні наймасовішим і соціально значущим міграційним потоком, що позначається на демографічній ситуації, ринку праці, розвитку економіки та соціальній сфері, добробуті громадян, рівнях бідності й соціальному розшаруванні, сімейних стосунках і вихованні дітей, має численні психологічні, світоглядні, культурні та інші наслідки. Породжені нею проблеми потребують адекватних відповідей засобами міграційної, соціально-економічної, зовнішньої політики, захисту прав людини.

У статтях Ю. Раковської [6–7] досліджено окремі особливості експлуатації українців у Польщі у рамках торгівлі людьми. Слід зауважити, що Польща відноситься до країн, які намагаються тримати проблему торгівлі людьми під контролем за допомогою національних та міжнародних механізмів. Законодавство Польської Республіки відповідає всім існуючим міжнародним стандартам щодо попередження, допомоги та реінтеграції жертв торгівлі людьми. А тому, одним із ефективних способів протидії сучасній формі рабства серед українців є проведення просвітницької, роз'яснювальної роботи серед потенційних жертв щодо можливих ризиків. Автор зосередила увагу на показниках торгівлі людьми у цій країні та ймовірних групах ризику серед українців, визначила національні та міжнародні механізми протидії торгівлі людьми, допомоги постраждалим та подальшої їх реінтеграції у сусідній країні. Автор зробила висновки, що особливості ментальності українців обумовлюють їх згоду на ризиковані пропозиції, розраховуючи на вдачу; збройний конфлікт на Сході України; постійне нігілістичне ставлення до законодавства не лише своєї країни, а і до норм інших країн, світового правопорядку, зумовлюють збільшення кількості потенційних жертв торгівлі людьми серед українців. Законодавство Польщі відповідає всім існуючим міжнародним стандартам щодо попередження, допомоги та реінтеграції жертв торгівлі людьми, а одним із ефективних способів протидії сучасній формі рабства серед українців є проведення просвітницької, роз'яснювальної роботи серед потенційних жертв.

У статті Г. Щерби [8] досліджуються основні мотиви міграції молоді України (на прикладі м. Львова і Львівської області), розглянуто сучасні тенденції і соціально-економічні наслідки трудової міграції молоді. Автор прийшла до висновків, що переважну частину сучасної трудової еміграції молоді з України становлять заробітчани, які потребують як організаційно-правової, так і гуманітарної допомоги; трудова міграція молоді має як позитивні, так і негативні наслідки, але в цілому ці два різноспрямованих вектори взаємно врівноважують один одного; подальшого вдосконалення потребує механізм нормативно-правового регулювання української діаспори, а саме забезпечення соціальних та гуманітарних прав трудових мігрантів.

О. Химович [9] упродовж 2008–2011 рр. зібрала 30 нарративних інтерв'ю, з жінками трудовими мігрантками. Вона простежила динаміку перетворень різних соціальних груп, зокрема і таких груп як трудові мігранти з'ясувала основні характеристики жінок трудових мігранток, як особливої соціальної групи, на трансформацію якої впливають глобалізаційні процеси. На думку, автора, в епоху глобалізації, особливо на сьогоднішньому етапі, коли фінансова криза охопила всі країни світу, досвід трудових мігрантів, які будуть повертатися на Батьківщину, є неоціненним і вартим того аби його вивчали та використовували. Міграційні процеси – це багатогранне явище, яке впливає на всі сторони розвитку суспільства: демографічне становище, економічну ситуацію, політику, релігійні переконання, національні та сімейні відносини тощо. Тому воно вимагає поглиблених систематичних досліджень, провідну роль в організації та проведенні яких відіграє соціологія.

А. Зубик у статті «Сучасна трудова міграція українського населення в Польщу» [10] зазначив, що українське населення активно задіяне у міжнародних трудових міграційних процесах. Чи не найбільше трудових мігрантів спрямовані до Польщі, тому трудова міграція до цієї країни набуває особливого значення. Польща межує з Україною, близька в культурному й історичному аспекті, має значну українську діаспору. Автор наводить статистику, згідно з якою офіційний сумарний показник

трудова міграція до Польщі перевищив 100 тис. осіб. За останні роки кількість дозволів на працю виданих українцям збільшилася у 3,4 рази. Українська трудова міграція передусім спрямована у Мазовецьке, Великопольське, Малопольське, Нижньосілезьке, Поморське та Любуське воєводства. Близько 60 % дозволів, виданих у Мазовецькому воєводстві, припадає на Варшаву. Головними регіонами-постачальниками українських трудових мігрантів є західні області, передусім Львівська, Волинська, Тернопільська, Івано-Франківська та Рівненська області. Значною проблемою є недооблік українських трудових мігрантів службами статистики, через високу частку нелегальних трудових мігрантів, легальних трудових мігрантів, які не реєструються в офіційних міграційних органах України, та осіб, які займаються “човниковим” бізнесом без постійного працевлаштування у Польщі.

Найбільше українських трудових мігрантів працює у сільському господарстві. Іншими важливими секторами зайнятості є торгівля, будівництво, діяльність домашньої прислуги. Українські трудові мігранти виграють конкуренцію у поляків через меншу заробітну плату, ширший діапазон виконуваних робіт. Автор робить висновок, що українські громадяни мають достатньо можливостей для легального працевлаштування в Польщі. Сотні тисяч українців уже мають позитивний досвід праці в Польщі. В Україні впродовж багатьох років зберігається складна економічна ситуація, що штовхає українців до пошуку роботи за межами своєї держави. Це все дає підстави стверджувати, що українці будуть найчисленнішими трудовими мігрантами в Польщі ще впродовж тривалого періоду [10, с. 112].

У працях Ч. Качурець [11–16] досліджено вплив міграційних проблем на формування та здійснення зовнішньої політики України, проаналізовано концептуальні підходи до розгляду міграційної складової зовнішньої політики держави з урахуванням сучасних українських реалій; з'ясовано передумови та внутрішні мотиви зовнішньої міграції українців; проаналізовано динаміку міжнародних міграційних переміщень, у яких активну роль відіграє Україна; виявлено вплив зовнішньої трудової міграції на прийняття зовнішньополітичних рішень держави; обґрунтовано можливі наслідки неконтрольованої транзитної міграції для національної безпеки України.

Г. Заремба-Косович [17–19] проаналізувала специфіку уявлень про соціальну справедливість серед українських трудових мігрантів. Серед викликів сучасних трудових мігрантів вона виділяє юридичні (дотримання та використання прав і законів, умови легалізації у країні перебування, способи голосування на різного рівня виборах до органів влади обох країн, захист та дотримання прав мігрантів, зміни та особливості міграційного законодавства тощо), соціальні (оформлення та отримання пенсій, специфіка соціального захисту та соціальних гарантій), професійні (форми та види працевлаштування, умови на робочому місці, дотримання прав працівника, можливості професійного розвитку), сімейні (роз'єднання сімей, утворення міжнаціональних шлюбів, особливості спілкування між членами родини «тут» і «там»), культурні (особливості соціальної адаптації, налагодження комунікаційних мереж, трансформації культурних норм та практик) тощо.

У статті С. Полковниченко та В. Фуголь [20] досліджується сучасний стан української трудової міграції до країн Євросоюзу, з'ясовуються причини трудової міграції українського населення в європейські країни, аналізується основні міграційні потоки з України в країни ЄС, зокрема в Республіку Польща. Дається характеристика українських трудових мігрантів за різними критеріями. Визначено позитивні і негативні наслідки міграції робочої сили як для України, так і для країн Євросоюзу. Доведено необхідність удосконалення міграційної політики України в напрямку співпраці з Євросоюзом. Автори зробили висновки, що погіршення соціально-економічної ситуації, низький за світовими стандартами рівень оплати праці в Україні, прагнення громадян підвищити свій добробут, вирішити житлові проблеми, дати гідну освіту дітям посилює трудову міграцію населення до країн із значно вищим рівнем життя, зокрема, до Польщі. Оскільки міграційні процеси є неминучими, важливо ефективно управляти ними як в інтересах країн-експортерів робочої сили, так і в інтересах країн-імпортерів. Тільки спільними зусиллями обох сторін можна вирішити нагальні проблеми.

Таким чином, проблема трудової міграції українців у Польщу не є новою в українській історіографії. Цьому питанню присвятили свої розвідки вчені з різних галузей науки – політологи, історики, економісти, соціологи, географи. Як правило проблему трудової міграції українців до Польщі розглядають у контексті аналогічних процесів у країні Європи та Америки. Слід зауважити, що зараз окрім питань, пов'язаних із причинами та наслідками цього процесу, піднімаються важливі питання соціального та юридичного захисту трудових мігрантів, протидії торгівлі людьми тощо.

Список використаних джерел

1. Малиновська О.А. Сучасна міграція українців до Польщі та пов'язані з нею виклики. URL: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/migrats_Pol-fbd2a.pdf. (дата звернення: 01.02.2018).
2. Малиновська О.А. Трудова міграція українців за кордон у дзеркалі наукових досліджень // Міжнародний науковий форум:

соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент. Вип. 4: збірник наукових праць. К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. С. 143–153. 3. Малиновська О. А. Трудова міграція: соціальні наслідки та шляхи реагування. К.: НІСД, 2011. 4. Малиновська О. А. Перекази мігрантів з-за кордону: обсяги, канали, соціально-економічне значення: аналіт. доп. К.: НІСД, 2014. 60 с. (Сер. «Економіка», вип. 18). 5. Решетова Г.І. Сутність категорій «трудова міграція» й «міграційний рух населення». URL: <http://global-national.in.ua/archive/2-2014/206.pdf>. 6. Раковська Ю. В. Українці як потенційні жертви торгівлі людьми у Республіці Польща // Молодий вчений. 2016. № 3. С. 491–494. 7. Раковська Ю. В. Загроза торгівлі людьми у Республіці Польща для українців // Правові та інституційні механізми забезпечення розвитку держави та права в умовах євроінтеграції: матеріали Міжнар. наук-практ. конф. м.Одеса, 20 травня 2016 р. Т.2. С.246–248. 8. Щерба Г. Еміграція молоді з України як індикатор соціального сирітства дітей мігрантів // Українознавчий альманах. 2014. Вип. 15. С. 192–194. 9. Химович О. С. Соціальний портрет українських жінок – трудових мігранток крізь призму їхніх спогадів // Вісник Львівського університету. Серія: Соціологічна. 2013. Вип. 7. С. 213–223. 10. Зубик А. І. Сучасна трудова міграція українського населення в Польщу // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Географія. 2014. № 1. С. 107–113. 11. Качурець Ч. І. Джерельно-документальна база дослідження впливу міграційних проблем на зовнішню політику України // Політологічний вісник. Зб-к наук. праць. К.: «ІНТАС», 2009. Вип. 42. С. 275–287. 12. Качурець Ч. І. Запозичення досвіду ЄС у регулюванні трудової міграції в Україні // Актуальні проблеми міжнародних відносин: збірник наукових праць. К.: КНУ ім. Т. Шевченка; ІМВ, 2007. Вип. 67., Ч. І. С. 115–122. 13. Качурець Ч. І. Теоретичні аспекти впливу міграційних процесів на зовнішню політику та національну безпеку України // Вісник СевНТУ. Вип. 100: Політологія: Зб.наук. пр. Севастополь: вид-во СевНТУ, 2009. С.122–129. 14. Качурець Ч. І. Політико-правові аспекти трудової міграції громадян України за кордон // Актуальні проблеми правового забезпечення національної продовольчої безпеки і сталого розвитку сільського господарства України: Зб. наук. праць / Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, присвяченої 110-річчю Національного аграрного університету. Ред. кол.: А. С. Даниленко, В. І. Курило та ін. К.: НАУУ, 2008. С. 60–62. 15. Качурець Ч. І. Українсько-польські відносини у сфері міграції // Польща та поляки у дослідженнях молодих вчених. Збірник праць Третньої міжнародної міжвузівської науково-практичної конференції молодих вчених / укладачі: А. Івашко, Я. Єндрисяк, Н. Крилова, Т. Наумова та ін. Маріуполь: ПДТУ, 2008. С. 163–169. 16. Kaczurec C., Łaźnik W., Zuj I. Ukrainско-Polska współpraca transgraniczna jako element bezpieczeństwa w przestrzeni europejskiej // Wspólny obszar wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości Unii Europejskiej a problem migracji. Chełm: WSSMKS, 2006. S. 77–78. 17. Заремба Г. Р. Зовнішня трудова міграція українців. Стан дослідження // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики: міжвузів. зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т. Запоріжжя: Астропринт, 2014. Вип. 62. С. 39–45. 18. Заремба-Косович Г. Обґрунтування справедливості українськими трудовими мігрантами (на прикладі застосування моделі світів Л. Болтанські та Л. Тевено) // Соціальні виміри суспільства: зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т соціології. Київ: Інститут соціології НАН України, 2016. Вип. 8 (19). С. 241–253. 19. Zarembo-Kosovych H. The perceptions of social justice among Ukrainian labour migrants // Studia Securitatis. Security Studies Magazine. Sibiu: Lucian Blaga University of Sibiu, 2016. Vol. 10, № 2. P. 76–87. 20. Полковниченко, С. О., Фуголь В. О. Особливості європейського вектора трудової міграції населення України // Науковий вісник ЧДДЕУ. Серія 1: Економіка. 2010. № 3 (11). С. 186–191.

References

1. Malynovska O.A. Suchasna mihratsiia ukrainsiv do Polshchi ta poviazani z neiu vyklyky [Modern migration of Ukrainians to Poland and challenges associated with it]. URL: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/migrats_Pol-fbd2a.pdf. 2. Malynovska O.A. Trudova mihratsiia ukrainsiv za kordon u dzerkali naukovykh doslidzhen [Labor migration of Ukrainians abroad in the mirror of scientific research]. Mizhnarodnyi naukovyi forum: sotsiologhiia, psykholohiia, pedahohika, menedzhment. Vyp. 4: zbirnyk naukovykh prats. K.: Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova, 2010. S. 143–153. 3. Malynovska O. A. Trudova mihratsiia: sotsialni naslidky ta shliakhy reahuvannia [Labor Migration: Social Implications and Response Teams]. K.: NISD, 2011. 4. Malynovska O. A. Perekazy mihrantiv z-za kordonu: obsiahy, kanaly, sotsialno-ekonomichne znachennia [Migrations from abroad: volumes, channels, socio-economic significance]: analit. dop. K.: NISD, 2014. 60 s. (Ser. «Ekononika», vyp. 18). 5. Reshetova H.I. Sutnist katehorii «trudova mihratsiia» i «mihratsiinyi rukh naselennia» [The essence of the categories «labor migration» and «migration movement of the population»]. URL: <http://global-national.in.ua/archive/2-2014/206.pdf>. 6. Rakovska Yu. V. Ukrainci yak potentsiini zhertvy torhivli liudmy u Respublitsi Polshcha [Ukrainians as Potential Victims of Trafficking in Persons in the Republic of Poland]. Molodyi vchenyi. 2016. № 3. S. 491–494. 7. Rakovska Yu. V. Zahroza torhivli liudmy u Respublitsi Polshcha dlia ukrainsiv [The threat of human trafficking in the Republic of Poland for Ukrainians]. Pravovi ta instytutsiini mekhanizmy zabezpechennia rozvytku derzhavy ta prava v umovakh yevrointehratsii: materialy Mizhnar. nauk-prakt. konf. m.Odesa, 20 travnia 2016 r. T.2. S.246–248. 8. Shcherba H. Emihratsiia molodi z Ukrainy yak indykator sotsialnoho syritstva ditei mihrantiv [Emigration of youth from Ukraine as an indicator of social orphanhood of migrant children]. Ukrainoznavchyi almanakh. 2014. Vyp. 15. S. 192–194. 9. Khymovych O. S. Sotsialnyi portret ukrainskykh zhinok – trudovykh mihrantok kriz pryizmu yikhnikh spohadiv [Social portrait of Ukrainian women – labor migrants through the prism of their memoirs]. Visnyk Lvivskoho universytetu. Seria: Sotsiologichna. 2013. Vyp. 7. S. 213–223. 10. Zubyk A. I. Suchasna trudova mihratsiia ukrainskoho naselennia v Polshchu [Modern labor migration of the Ukrainian population to Poland]. Naukovi zapysky Ternopilskoho

natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka. Serii: Heohrafiia. 2014. № 1. S. 107–113. 11. Kachurets Ch. I. Dzherelno-dokumentalna baza doslidzhennia vplyvu mihratsiinykh problem na zovnishniu polityku Ukrainy [Source and documentary basis of the study of the impact of migration problems on the foreign policy of Ukraine]. Politolohichni visnyk. Zb-k nauk. prats. K.: «INTAS», 2009. Vyp. 42. S. 275–287. 12. Kachurets Ch. I. Zapozychennia dosvidu YeS u rehuliuванні trudovoi mihratsii v Ukraini [Borrowing EU Experience in Regulating Labor Migration in Ukraine]. Aktualni problemy mizhnarodnykh vidnosyn: zbirnyk naukovykh prats. K.: KNU im. T. Shevchenka; IMV, 2007. Vyp. 67., Ch. I. S. 115–122. 13. Kachurets Ch. I. Teoretychni aspekty vplyvu mihratsiinykh protsesiv na zovnishniu polityku ta natsionalnu bezpeku Ukrainy [Theoretical Aspects of the Impact of Migration Processes on Foreign Policy and National Security of Ukraine]. Visnyk SevNTU. Vyp. 100: Politolohiia: Zb.nauk. pr. Sevastopol: vyd-vo SevNTU, 2009. S.122–129. 14. Kachurets Ch. I. Polityko-pravovi aspekty trudovoi mihratsii hromadian Ukrainy za kordon [Political and legal aspects of labor migration of Ukrainian citizens abroad]. Aktualni problemy pravovoho zabezpechennia natsionalnoi prodovolchoi bezpeky i staloho rozvytku silskoho hospodarstva Ukrainy: Zb. nauk. prats / Materialy Vseukrainskoi nauково-praktychnoi konferentsii molodykh vchenykh, prysviachenoї 110-richchiu Natsionalnoho ahranoho universytetu. Red. kol.: A. S. Danylenko, V. I. Kurylo ta in. K.: NAUU, 2008. S. 60–62. 15. Kachurets Ch. I. Ukrainsko-polski vidnosyny u sferi mihratsii [Ukrainian-Polish relations in the field of migration]. Polshcha ta poliaky u doslidzhenniakh molodykh vchenykh. Zbirnyk prats Tretoi mizhnarodnoi mizhvuzivskoi nauково-praktychnoi konferentsii molodykh vchenykh / ukladachi: A. Ivashko, Ya. Yendrysiak, N. Krylova, T. Naumova ta in. Mariupol: PDTU, 2008. S. 163–169. 16. Kaczurec C., Łażnik W., Zuj I. Ukrainsko-Polska współpraca transgraniczna jako element bezpieczeństwa w przestrzeni europejskiej. Wspólny obszar wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości Unii Europejskiej a problem migracji. Chełm: WSSMKS, 2006. S. 77–78. 17. Zaremba H. R. Zovnishnia trudova mihratsiia ukrainsiv. Stan doslidzhennia [External labor migration of Ukrainians. The state of the research]. Sotsialni tekhnolohii: aktualni problemy teorii ta praktyky: mizhvuziv. zb. nauk. pr. / Klasych. pryvat. un-t. Zaporizhzhia: Astroprint, 2014. Vyp. 62. S. 39–45. 18. Zaremba-Kosovych H. Obgruntuvannia spravedlyvosti ukrainskymy trudovymy mihrantamy (na prykladi zastosuvannia modeli svitiv L. Boltanski ta L. Teveno) [Justification of the fairness of Ukrainian labor migrants (for example, the application of the world model L. Boltansky and L. Teveno)]. Sotsialni vymiry suspilstva: zb. nauk. pr. / NAN Ukrainy, In-t sotsiolohii. Kyiv: Instytut sotsiolohii NAN Ukrainy, 2016. Vyp. 8 (19). S. 241–253. 19. Zaremba-Kosovych H. The perceptions of social justice among Ukrainian labour migrants. Studia Securitatis. Security Studies Magazine. Sibiu: Lucian Blaga University of Sibiu, 2016. Vol. 10, № 2. P. 76–87. 20. Polkovnychenko, S. O., Fuhol V. O. Osoblyvosti yevropeiskoho vektora trudovoi mihratsii naseleння Ukrainy [The peculiarities of the European vector of labor migration of the population of Ukraine]. Naukovyi visnyk ChDIEU. Serii I: Ekonomika. 2010. № 3 (11). S. 186–191.

Barbara Skochynska-Prokopovych, Ivanna Luchakivska

LABOR MIGRATION OF UKRAINIANS TO POLAND: PROBLEM HISTORIOGRAPHY

The article analyses modern historiographical complex concerning the recent study of Ukrainian labor migration to Poland. The authors pay much attention to the main reasons and consequences of such a migration for Ukrainians. The problem of labor migration has been researching in Ukrainian Historiography earlier as many scholars of different science branches such as Politology, History, Economics, Sociology and Geography dedicated their works to it. Usually the problem of labor migration is studied in the context of the similar processes taking place in Europe and America. It is necessary to mention that despite the problems relating to the main reasons and consequences of the process the problems of social and legal protection of labor migrants, prevention of trafficking in human beings are brought up as well.

Key words: labor migration, Poland, Historiography, migrants.